

OKUL BAŞARISINDA AİLENİN ROLÜ

2022-HAZİRAN

OKUL BAŞARISINDA AİLENİN ROLÜ

Okul Başarısızlığı; Çocuğun ya da gencin, bir eğitim öğretim döneminden daha uzun süre ile hemen her dersten, gelişim düzeyinin ve yeteneklerinin altında başarı göstermesi ve bu başarısızlığı bir türlü telafi edememesi durumudur.

Okul Başarısızlığının Aileden Kaynaklanan Nedenleri

- Anne babanın yanlış tutumları: Anne baba tutumları arasındaki kararsızlık, aşırı kısıtlılığa yol açan anne baba davranışları ya da çocuğun yapabildiklerinin üstünde beklenti içerisinde olan anne babalar çocukta özgüven duygusunun oluşmamasına neden olur ve bu da okul başarısızlığına yol açar.
- Anne babanın çocuğa yeterli zamanı ayırmaması.
- Çocuğun sorumluluk almaya ve başladığı işi bitirmeye alışmaması.
- Aile içi şiddet.
- Kardeşler arasında ayrım yapılması.

OKUL BAŞARISINDA AİLENİN ROLÜ

Okul Başarısızlığının Aileden Kaynaklanan Nedenleri

- Televizyon, bilgisayar gibi etkinliklerin kullanımına sınırlama getirilmemesi
- Sportif faaliyetlerin, müzik dinleme, resim yapma gibi etkinliklerin kısıtlanması, gereksiz görülmesi.
- Anne baba arasında sağlıklı bir iletişimin olmaması,
- Çocuğun ihmal edilmesi ve istismarı
- Anne babanın kaygı düzeylerinin yüksek olması
- Anne babanın okula karşı olumsuz tutumu

OKUL BAŞARISINDA AİLENİN ROLÜ

ÇOCUĞUNUZUN OKUL BAŞARISINA KATKIDA BULUNMAK İÇİN NELER YAPABİLİRSİNİZ?

- Çocuğunuzun temizliğine, kılık kıyafetine dikkat ediniz.
- Çocuğunuzun yemek yemeden, kahvaltı etmeden okula göndermeyin.
- Okulu ve öğretmenleri ile sıkı bir işbirliği kurunuz.
- Anne baba olarak tüm davranışlarınızla ona örnek olunuz.
- Çocuğunuzun her isteğini yerine getirmeyin veya isteklerini çok sınırlandırmayın.
- Çocuğunuza yeteri kadar harçlık veriniz. Harçlığını mümkünse aylık veya haftalık olarak veriniz.
- Çocuğunuzun okul dışındaki arkadaşlarını kontrol ediniz.

OKUL BAŞARISINDA AİLENİN ROLÜ

ÇOCUĞUNUZUN OKUL BAŞARISINA KATKIDA BULUNMAK İÇİN NELER YAPABİLİRSİNİZ?

- Çocuğunuzun okul ve öğretmenleri hakkında şikayetleri olursa, onu dinledikten sonra öğretmenlerle görüşünüz.
- Bilmediklerini çekinmeden öğretmenlerine sormaları gerektiğini anlatın.
- Okula devam durumu ile yakında ilgileniniz.
- Çocuğunuzun çeşitli sorunları için uzman yardımı almaktan çekinmeyiniz.

Çocuğın okul başarısını motivasyon düzeyi, hedefinin olup olmaması, verimli ders çalışma tekniğinin olup olmaması da etkiler. Düşük motivasyon, hedefin olmaması, verimli bir ders çalışma tekniğinin olmaması okul başarısızlığına yol açan etmenler arasındadır.

Çocuğın okul başarısı için yüksek motivasyon, hedefinin olması ve verimli bir ders çalışma sisteminin olması önemlidir. Bu anlamda aileler olarak sizlere bu konularda da görevler düşmektedir.

MOTİVASYON

Motivasyon; insani belirli bir amaç için harekete geçiren istek, arzu, güçtür.

“Mesele, **BAŞARI** ise, motivasyon her şeydir.”

MOTİVASYONUN KAYNAKLARI

**İç
Motivasyon**

Amaç

Öğrenme İsteği

Merak-İlgi-Sevgi

**Dış
Motivasyon**

Ödül-Ceza

Not

Aile-Öğretmen

MOTİVASYONU ARTIRAN ETKENLER

**Hedefin
Olması**

Özgüven

**Planlı, Verimli
ve Etkili
Çalışmak**

**Bahanelerden
Kurtulmak**

MOTİVASYONU ARTIRAN ETKENLER

**Hedefin
Olmaması**

**Öğrenilmiş
Çaresizlik**

**Ümitsizliğe
Düşmek**

**Başarısızlık
Korkusu**

**Dersi
sevmemek**

Kıyaslama

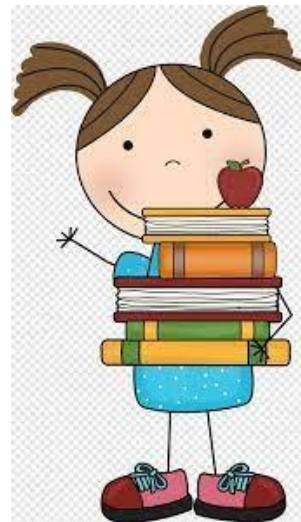
Plansızlık

MOTİVASYONU ARTIRAN ETKENLER

ÇOCUĞUNUZUN MOTİVASYONUNA NASIL KATKIDA BULUNABİLİRSİNİZ?

- Çocuğunuzu iyi tanıyın, ondan yapamayacağı şeyler beklemeyiniz.
- Anne baba olarak tutarsız davranışlar göstermeyin, aynı şekilde davranın.
- Çocuğunuzu sık sık eleştirmeyin, hele de bunu başkalarının yanında asla yapmayın.
- Çocuklarınızın yanında tartışmayın, kavga, münakaşa etmeyin.
- Başarısız olduğu durumlarda çocuğunuza kızmayın ya da şiddet uygulamayın. Çocuğunuza başarı kadar başarısızlığın da doğal bir durum olduğunu, önemli olanın başarısızlıklardan ders çıkarmak olduğunu belirtin.

MOTİVASYONU ARTIRAN ETKENLER

ÇOCUĞUNUZUN MOTİVASYONUNA NASIL KATKIDA BULUNABİLİRSİNİZ?

- Çocuğunuzu kardeşleriyle ya da başkalarıyla kıyaslamayın.
- Aile ve evle ilgili konularda ve sorunlarda çocuđunuzun dűřünce ve önerilerini alıp onunla konuřun.
- Öğüt vermek yerine çocuğunuza örnek davranışlarınızla iyi bir model olun.
- Çocuğunuzu başarısız olması halinde tehdit etmeyin, korkutmayın.

MOTİVASYONU ARTIRAN ETKENLER

Başarıya giden yolda en başta yapılması gereken şey **HEDEF BELİRLEMEK** tir.

- Çocuğunuz öncelikle tam olarak neyi istediğini, yaşamda nereye varmak istediğini bilirse; çabalarını nereye yoğunlaştırması gerektiğini de bilir.
- Hedefini açıkça belirlemiş biri, planlı ve programlı davranmaya özen gösterir.
  - Hedef, insanı harekete geçiren yakıt gibidir. İnsanı cesaretlendirir, ona yol gösterir, planını takip etmek için onu motive eder.
  - Çocuğunuzun; ilgi, yetenek ve değerlerine uygun, açık ve net bir hedefi olmalı, çalışmalarını hedefini gerçekleştirmek üzerine planlamalıdır. Bu anlamda öncelikle çocuğunuzun kendisini tanımasına yardımcı olmanız gerekmektedir. Bununla birlikte sizlerin de çocuğunuzun tanımanız, çocuğunuzun ilgi, yetenek ve değerlerinin farkında olmanız gerekmektedir.

MOTİVASYONU ARTIRAN ETKENLER

- **Hedefi** çocuğunuzun yerine siz belirlemeyin. Yapamayacakları ve hiç ilgilenmedikleri konularda onları zorlamayın. Örneğin; matematik ve fen derslerinde başarılı olamayan bir çocuğun mühendis veya doktor olması konusunda zorlanmaması gerektiği gibi.
- Hedefi için çaba harcamasına ve uygun alanı keşfetmesine fırsat tanıyın.

Hedef belirlendikten sonra, çocuğunuzun hedefine ulaşması için **PLANLI, VERİMLİ VE ETKİLİ DERS ÇALIŞMA** sisteminin olması gerekir. Bununla birlikte;

- Çocuğunuzun evde ders çalışmasını kontrol edin. Ancak sürekli şekilde “ders çalış” ikazı olumsuz etki yapmaktadır.
- Televizyon, bilgisayar gibi etkinliklerin kullanımına sınırlama getirin.
- Ders çalışırken çocuğunuzu ev işi, çarşı, pazar işi için kaldırmayın.

Ders Çalışma Programı

Çocuğun zamanınızı en iyi şekilde değerlendirmesi ve hedefine ulaşabilmesi için günlük, haftalık ve dönemlik planlar yapması çok önemlidir. Çocuğunuzu bir gün önceden, bir hafta önceden ve aylar öncesinden bitirmeyi hedeflediği konular için planlar yapması için teşvik edin.

Konuların hangi tarihe kadar bitmesi gerektiği önceden belirlenmeli. Son ana yığılmış olan konular çocuğu yalnızca strese sokar ve verimini büyük oranda düşürür.

Saatlerce ders çalışmak yapılan en büyük yanlışlardan biridir. Bir süre sonra çocuğun verimi tümüyle düşmüş olacağı için zamanı da boşa gidecektir. Programın oluştururken 30-40 dakikada bir çok uzun olmayacak şekilde molalar vermesi gerektiğini unutmayın.

Zamanı verimli kullanma

Herkes bedensel, zihinsel, duygusal yapıları, ilgileri ve yetenekleri bakımından birbirlerinden farklıdır. Öğrencinin ilk olarak kendini tanıması gerekir. Kendini tanıyan öğrenci planını oluştururken hangi derse ne sıklıkla çalışacağını bildiği için planı uygulaması daha kolay olacaktır.

Çocuğunuz; zamanını verimli geçirebilmesi için gün için yalnızca ders çalışmak yerine çalışma saatlerinin beraberinde, spor, eğlence, dinlenme gibi aktiviteleri de planına dahil etmelidir. Anne baba olarak bu faaliyetleri hep birlikte yapmaya gayret edin.

Verimi düşüren etkenleri ortadan kaldırın.

Çalışılan odasının ısısından, uyku düzeni, kaygı, telefon ve sosyal medyaya kadar birçok etken ders çalışırken çocuğun verimini düşürecektir.

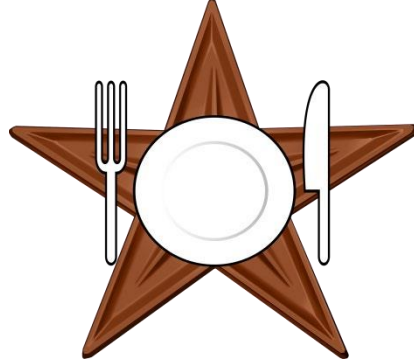
Bu sebeple çocuğun bulunduğu ortam onu ruhen ve fiziki olarak olumsuz etkileyecek şeylerden arındırılmış olmalı, ders çalışması için uygun şartlar sağlanmalıdır. Günlük olarak kullandığı çalışma defter ve kitaplarını üzerinde bulundurabileceği bir çalışma masası olmalı. Çalıştığı odada takvim ve saat olmalı. Odanın ışığı yeterli olmalı.

Çocuğunuz açken ve yeni yemek yediğinde ders çalışmamalı.

Çocuğın karnı açken derse odaklanması neredeyse mümkün olmayacaktır. Karnı tokken de üzerine rahatlık çöker. Çocuğın yemek yedikten 30-45 dakika sonrasında ders çalışmaya başlaması daha verimli olacaktır.

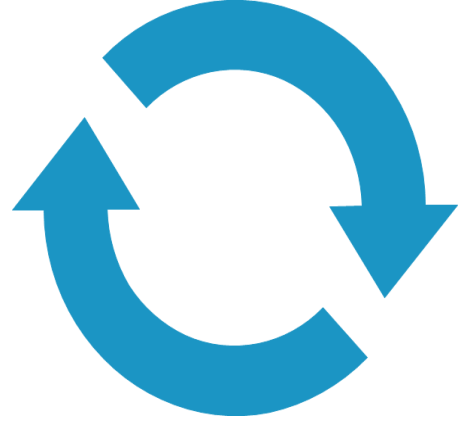

Çocuğunuz aynı anda farklı derslere odaklanmamalı.

Çocuğın aynı zaman diliminde birden çok derse, konuya odaklanmaya çalışması verimini düşürür, sıkılmasına ve ders çalışmak istememesine sebep olur.

Tekrar etmek.

Çocuğunuz mutlaka dersini gördüğü konuları akşam tekrar etmeli. Öğrendiklerinin kalıcı hafızaya yerleşmesi için aynı gün içinde tekrar edilmesi önemli bir aktivitedir. Özellikle önünde hazırlandığı bir sınav varsa düzenli aralıklarla çalıştığı konuları tekrar etmesi faydalı olacaktır.

Farklı kaynaklardan yararlanmak.

Çocuğunuzun ders çalışırken farklı kaynaklardan yararlanması, çalışılan konu ile ilgili daha geniş bilgiler edinmesini sağlar. Çocuğun kullandığı kaynakların güncel ve güvenilir olmasına dikkat edip, maddi durumunuz da yeterliyse bu kaynakları çeşitlendirmelisiniz.

Not tutmak.

Çocuğunuzun öğrendiklerini kalıcı hale getirmesi için bir başka yöntem ise not tutmak... Çocuğunuz not tutarak, görsel olarak da hafızasını desteklemiş olur.

Derse hazırlıklı gitmek.

Çocuğunuzun okula giderken işleyeceğiniz konuya hazırlıklı olarak gitmesi; o günkü konuyu anlaması ve odaklanmasında daha az çaba göstermesini sağlayacağı için öğrenmesini kolaylaştıracaktır.

KATKILARINDAN DOLAYI

- **Şırnak Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü**
Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Birimine

TEŞEKKÜR EDERİZ...